

Zpráva o činnosti ZO ČSOP 11/30 Nyctalus v roce 2011

I. Sídlo:

ZO ČSOP Nyctalus
Jasmínová 2665
106 00 Praha 10

II. Členská základna:

Naše základní organizace má 20 členů, nejenom z Prahy, ale i z dalších míst ČR. Všichni členové jsou dobrovolníci, činnosti se věnují ve svém volném čase, podle svých možností se zapojují do záchran hendikepovaných netopýrů a dalších aktivit.

Skupina speleologická ovládá pohyb v podzemí, lanové techniky a někteří jsou držiteli platného osvědčení pro výškové práce. Uplatňují se zejména při zimním sčítání netopýrů a řešení krizových záchranných akcí při zateplování paneláků apod.

Skupinu vědeckou tvoří vysokoškolsky vzdělaní odborníci, specialisté na chiropterologii. Pod jejich vedením se ostatní členové účastní monitoringu netopýrů, vědeckých pokusů, pomáhají nejnovější vědecké poznatky realizovat při ochraně netopýrů. Informují na mezinárodní úrovni o zapojení dobrovolníků do cílené ochrany netopýrů.

Skupina osvětová se realizuje při pořádání osvětových a vzdělávacích akcí pro širokou veřejnost, pro rodiny s dětmi i vyhraněné cílové skupiny např. postižené děti, speleology apod. Navrhuje a zhotovuje propagační materiály, výukové pomůcky o netopýrech, vymýšlí a realizuje rukodělné a pohybové aktivity motivované životem netopýrů. Činnost všech skupin se prolíná a doplňuje.

Osobou odpovědnou za chov netopýrů je Anna Bláhová.

Lukáš Falteisek, držitel osvědčení pro výškové práce, slaňuje ke kolonii netopýrů uvězněných ve spáře paneláku při zateplení. Po odstranění těsnící pěny byla nalezena živá zvířata. Akce proběhla ve spolupráci s ČESON a ČIŽP v Mladé Boleslavi.

III. Chov hendikepů:

Netopýři žijí skrytým způsobem života, v přirozeném prostředí můžeme některé druhy pozorovat z dálky za soumraku při lovu. V zoologických zahradách se chovají jenom příbuzní netopýřů, plodožraví koloni. Osvětové akce s předváděním hendikepovaných netopýřů jsou tak prakticky jedinou příležitostí k seznámení s netopýřem zblízka.

V roce 2011 jsme chovali 17 trvale hendikepovaných ochočených netopýřů 5 druhů. Netopýři jsou sociální zvířata, k pohodě potřebují tělesný kontakt nejlépe se zvířetem svého druhu. Zároveň je třeba zamezit rozmnožování. Proto chováme netopýře nejčastěji ve dvojicích stejného druhu a pohlaví.

V držení máme dalších 11 zvířat, která měla vážné zranění. O jejich zařazení do chovu trvalých hendikepů a ochočení nebo přípravě na vypuštění se bude rozhodovat na jaře po ukončení zimního období podle jejich zdravotního stavu.

Naše ochočené trvale hendikepované netopýře jsme prezentovali při 28 akcích Nyctalu s počtem cca 2500 návštěvníků. Netopýři z našeho chovu byli dále prezentováni na 54 akcích ČESON s návštěvností 6600 osob (6x ENN, 28x akce pro základní a střední školy, 20x akce pro dospělé).

IV. Péče o nalezené, zraněné a hendikepované netopýře:

Projekt Péče o nalezené, zraněné a hendikepované netopýře na území Prahy včetně netopýřích kolonií byl podpořen Hlavním městem Praha v období 2010-2011 finanční částkou ve výši 50 000 Kč. Projekt získal podporu ve výši 249 400 Kč i pro období 2011-2012.

Pro veřejnost i záchranné stanice z celé ČR poskytujeme telefonické poradenské služby na SOS netopýří lince 731 523 599.

V roce 2011 bylo přijato 233 zvířat, 198 živých 12 druhů a 27 mrtvých netopýřů. 179 zvířat bylo z území Prahy. Nejčastěji přijímanými druhy jsou netopýř rezavý (113) a netopýř pestrý (50).

druh	hendikep	úhyn	únik/ deponace	utracen	v držení	vypuštěn	zazimován	Celkový součet
Eptesicus nilsonii					1			1
E. serotinus	1	1				4		6
Myotis daubentonii		1						1
M. myotis	1					1		2
M. nattereri	1							1
M. mystacinus						1		1
Neurčeno		1						1
Nyctalus noctula	4	10	1	4	4	70	21	113
Pipistrellus nathusii		1			1	1		3
P. pipistrellus		1				3		4
Pipistrellus sp.		3			1	5		9
Plecotus auritus		3						3
P. austriacus	1	1				1		3
Vespertilio murinus	1	7	1	1	4	22	14	50
Celkový součet	9	29	2	5	11	108	35	197
	5%	15%	1%	3%	6%	54%	18%	

Zimování 2010-2011

Celkem zimovalo 200 zvířat, 62 % přežilo zimu a bylo vypuštěno. Velký úhyn jsme zaznamenali u netopýrů pestrých.

druh	úhyn	v držení	vypuštěn	Celkový součet	% přežilo
Eptesicus nilsonii			1	1	
Eptesicus serotinus		1	3	4	
Myotis myotis	1			1	
Nyctalus noctula	22	3	83	108	80%
Pipistrellus nathusii			2	2	
P. pipistrellus	1		4	5	
Pipistrellus sp.	5		3	8	
Plecotus auritus	1			1	
Plecotus austriacus	1			1	
Vespertilio murinus	40	1	28	69	42 %
Celkový součet	71	5	124	200	65%
	36%	3%	62%	100%	

Poraněná samice n. rezavého nalezená v únoru nebyla zazimována kvůli hojení křídla a předčasně porodila dvojčata. Mláďata byla vypuštěna společně s matkou v době, kdy se začínají rozpadat mateřské kolonie.

V. Ekocentrum Nyctalus

Od 15.4.2010 jsme akreditovaným osvětovým ekocentrem ČSOP. V roce 2011 jsme se podíleli na 28 osvětových akcích po celých Čechách s celkovým počtem přes 2500 účastníků. Nejvýznamnější jsou Evropské netopýří noci, trvalé hendikepy jsme předváděli na 11 ENN. Akce většinou pořádáme za spolupráce více pořadatelů a vyznačují se vysokou návštěvností. Dlouhodobě spolupracujeme a podílíme se na akcích ČESON.

Přehled osvětových akcí, přednášek a exkurzí s hendikepy 2011

1. **28.2.2011** přednáška o netopýřech pro účastníky kurzu pro odchyt toulavých a opuštěných zvířat a zacházení s nimi v Brně 26
2. **31.3. -3.4.2011** veletrh **FOR PETS** v rámci propagace Národní sítě záchranných

stanic, stánek s netopýry, podiová vystoupení

3. **14 - 16.4.2011** netopýři ve škole ve Vrchlabí a ve školce ve Chvalči u Trutnova
4. **20.4.2011 Den Země** – ZŠ Markušova cca 200
5. **19.4.2011 FN Motol – Povídání o netopýrech pro malé pacienty** 45 osob
6. **7.5.2011 Otvírání chlumu** Doprovodná akce s přednáškou o netopýrech při závodech v technickém lezení Clumochod (23 osob)
7. **14.5.2011 Skanzen pro netopýry**, stánek s netopýry v Solvayových lomech, 4. ročník 150 osob
8. **9.6.2011 Indiánské léto v Motole**. Přednáška s ukázkou trvalých hendikepů pro především dětské pacienty FN Motol, ale i starší pacienty. cca 50 osob.
9. **5.7.2011 Den netopýří** Infocentrum Strašín 46
10. **27.8.2011. ENN Lom na Chlumu u obce Srbsko 7. ročník (okr. Beroun)** celodenní akce s exkurzí do netopýřího zimoviště v Srbských jeskyních. Pořadatel: ZO ČSOP Nyctalus a ZO 1-06 Speleologický klub Praha 62 osob
11. **29.8.2011. ENN Praha, Toulcův dvůr** 83
12. **2.9.2011 ENN Police nad Metují** 60
13. **3.9.2011 ENN Skály - Bischofstein (okr. Náchod)** 100
14. **3.9.2011 ENN Litvínov- zámek Jezeří** 70
15. **3. 9.2011 ENN Hrad Křivoklát** Pořadatel: Správa CHKO Křivoklátsko, NPÚ Správa státního hradu Křivoklátska ve spolupráci se ZO ČSOP Nyctalus a ČESON 500
16. **9.9.2011 ENN Havlíčkův brod** 106
17. **12.9.2011 ENN Kladno Čabárna** 44
18. **15.9.2011 ENN Český krumlov** 8
19. **16.9.2011 ENN Strakonice** 50
20. **17.9.2011 ENN České Budějovice – Vrbenské rybníky** 50
21. **18.9.-19.9.2011 Čarování v Kunratickém lese**, akce Lesů hl. m.Prahy 200
22. **30.9.-2.10.2011 Setkání speleologů v českém krasu** 142
23. **1.10.2011 udělení ceny Nyctalu ve fotosoutěži Czech Speleo Photo** za nejlepší fotku s ochránářskou tematikou
24. **14.10.2011 Netopýři: jak moc jsou ovlivněni lidskou činností** Spálené Poříčí
25. **25.10.2011 Netopýři ve městě**, přednáška ve studovně bohnické knihovny 42
26. **29.11.2011 Netopýří návštěva u sluchově postižených dětí** ZH 20
27. **26.11.2011 Každé 10. zvíře je netopýr**. Praktický seminář pro záchranné stanice v AVESu. Lektoři Helena Jahelková, Petra Schnitzerová 14
28. Přednáška ZŠ nám. Curieových 40
29. **6.12.2011 přednáška Jeskynní fauna**. Speleo klub FBMI, Kladno 15.

„Povídání“ o netopýrech ve znakové řeči s dětmi ze školy pro sluchově postižené děti.

VI. Aktivity k roku netopýra (pro MŽP)

- zhotovení souboru česko-anglických záložek s netopýry
- příprava putovní výstavy dětských kreseb z vybraných prací ze soutěže pořádané MŽP k Roku netopýra Podivuhodný svět netopýrů
- zhotovení souboru 5 posterů o životě netopýrů

VII. Publikační činnost:

Článek o hendikepovaných netopýrech v Kráse našeho domova

Příprava naučné tabule o netopýrech jako součást NS v Prokopském údolí

Aktualizace naučné tabule v lomu na Chlumu

Příprava letáku o netopýrech pro OS Tarrouca

Přehled zpracovaných zpráv za Nyctalus v roce 2011

- Monitoring výskytu netopýrů – Toulcův dvůr a blízké okolí
- Příjem a držení netopýrů ZO ČSOP Nyctalus v roce 2011 + přílohy
- Péče o nalezené, zraněné a hendikepované netopýry na území Prahy včetně netopýřích kolonií 2011 krátká zpráva + přílohy
- Péče o nalezené, zraněné a hendikepované netopýry na území Prahy včetně netopýřích kolonií 2011 závěrečná zpráva + přílohy
- Osvětové akce o ochraně netopýrů pro členy České speleologické společnosti
- Výskyt netopýrů ve vafkách, výsledky provedených pokusů a doporučení k zamezení průniku netopýrů do topných těles

VIII. Nyctalus v televizi a médiích:

Netopýři přinášejí štěstí - PORT 7.10. v 15.10 na ČT2. Týdeník České televize o novinkách a zajímavostech z nejrůznějších oblastí vědy, nových technologií a společenských oborů. (Hassan Ezzedine)

<http://www.ceskatelevize.cz/chat/chat.php?id=3154> Chat s osobností k pořadu Netopýři přinášejí štěstí

Velkým nebezpečím pro netopýry jsou plynová topidla. 9.12.2011 ČT 24 (Mirka Wildová a Ivana Šmelová)

Netopýři ve městě – videorecord by Sanctuary.cz

ENN www.novinky.cz, www.idnes.cz, www.tn.cz (pozvánky na akci); www.radio.cz, www.ceson.org, www.nyctalus.cz, www.cestovatel.cz/zpravicky/evropska-noc-pro-netopyry-nabidne-mnozstvi-akci/, www.envic.cz/netopyri-a-my.htm, www.solvayovylomy.cz, <http://speleo.kuk.cz>

<http://www.jeskynar.cz/magazin>, <http://www.speleo.cz>, <http://vimeo.com/27878146>, <http://www.fomin.cz/czechspeleophoto/>, <http://tyncanskykras.cz/>, <http://www.caves.cz/cz/sprava>, <http://zlatohorskaspaleologicka.cz/>, <http://www.speleo.fbmi.cvut.cz/>, <http://francimus.webnode.com/news/setkani-jeskynaru-v-ceskem-krasu-2011/>

IX. Monitoring výskytu netopýrů pomocí detektoru:

- Monitoring panelových sídlišť pro ČESON
- Toulcův dvůr
- Strnadovo zahradnictví
- Vymyšlenská pěšina

X. Spolupráce:

- ZS AVES Kladno. V květnu 2009 podepsaná smlouva o spolupráci. Nyctalus zajišťuje intenzivní péči a poradenství, Kladno zimování.
- Pražská zvířecí záchranka, ZS hlavního města Prahy, ZS Merlin
- ČESON
- MŽP
- zimní sčítání netopýrů v Českém krasu – jeskyně na Chlumu, hradní studna na Karlštejně, štoly Amerika dostupné pouze na laně
- ZS Pavlov o.p.s.- Petra Hlaváčová, kraj Vysočina. Do ZS Pavlov byli předáni 2 trvale hendikepovaní netopýři pro osvětové účely.
- 30.8.2011 pracovní návštěva slovenských kolegů Lehotských v Praze a v Kladně
- České sdružení pro technická zařízení, ing. Jiří Buchta, CSc. – pokus s vafkami

XI. Plány do budoucna

Shromážďujeme materiály pro druhé doplněné a rozšířené vydání Péče o netopýry, které bychom chtěli vydat v roce 2013.

V Praze 8.4.2012